

SRBIJA I REFORMISANJE INSTITUTA ODGOVORNOSTI

7

1. NOVEMBAR 2024.

OKRUGLI STO

Institut društvenih nauka
Centar za pravna istraživanja
Advokatska komora Vojvodine

SRBIJA I REFORMISANJE INSTITUTA ODGOVORNOSTI

7

OKRUGLI STO

1. novembar 2024, Beograd

KNJIGA SAŽETAKA

Advokatska komora Vojvodine
Glasnik AKV
Novi Sad

Institut društvenih nauka
Centar za pravna istraživanja
Beograd

*Sofija Nikolić Popadić**

KLIMATSKE PROMENE I PORAST BROJA KLIMATSKIH SPOROVA NA GLOBALNOM NIVOU

U poslednjih nekoliko godina posledice klimatskih promena postaju sve vidljivije i izraženije. U prilog tome govori i činjenica da je leto 2024. godine bilo do sada najtoplije leto na planeti Zemlji od kada postoje merenja. Uporedo sa porastom negativnih efekata klimatskih promena raste i broj takozvanih klimatskih sporova. Na globalnom nivou je, prema podacima Programa Ujedinjenih nacija za životnu sredinu i Sabin centra za pravo o klimatskim promenama na Univerzitetu Kolumbija, do kraja 2022. godini bilo 2.180 slučajeva, što je značajan porast u odnosu na 884 u 2017. godini. Većina sporova je pokrenuta u Sjedinjenim Američkim Državama, dok ih je u ostalim državama bilo 658. Posle SAD najveći broj slučajeva je pokrenut u Australiji, zatim sledi Ujedinjeno Kraljevstvo Velike Britanije i Severne Irske sa 79 slučajeva, a potom Evropska unija u kojoj je bilo 62 slučajeva. Postupci su pokretani pred međunarodnim, regionalnim i nacionalnim

* Doktor pravnih nauka, naučna saradnica Instituta društvenih nauka u Beogradu, Centar za pravna istraživanja, snikolic@idn.org.rs

sudovima i arbitražnim sudovima. Istraživanje pokazuje da se većina sporova odnosi na kršenje takozvanih klimatskih prava, odnosno da se nedovoljnim ublažavanjem ili prilagođavanjem na klimatske promene krše ljudska prava tužioca kao što su pravo na život, zdravlje, vodu, hranu, zdravo okruženje, bezbednu klimu itd. Slučajevi se odnose i na sprovođenje međunarodnih obaveza u vezi sa klimatskim promenama na nacionalnom nivou, na upotrebu fosilnih goriva, na korporativnu odgovornost. Pokrenuti su sporovi u vezi sa lažnim izjavama o klimatskim promenama i ekomanipulacijama, kao i u vezi sa neuspelim prilagođavanjem na klimatske promene. U okviru istraživanja smo detaljnije analizirali konkretne slučajeve. S obzirom na sve izraženije posledice klimatskih promena, možemo očekivati da će trend porasta broja klimatskih sporova biti nastavljen i u narednim godinama.

Ključne reči: klimatske promene, klimatski sporovi, ljudska prava

SRBIJA I REFORMISANJE INSTITUTA ODGOVORNOSTI

7

OKRUGLI STO

1. novembar 2024, Beograd

Knjiga sažetaka

Advokatska komora Vojvodine

Glasnik AKV

Novi Sad

Institut društvenih nauka

Centar za pravna istraživanja

Beograd

Za izdavače

Dr Aleksandar Todorović

Dr Goran Bašić

Tehnički urednik i korektor

Jelica Nedić

Dizajn korica

Ognjen Odobašić

Kompjuterski slog

Tatjana Božić

Štampa

OFFSET PRINT, Novi Sad

2024.

ISBN- 978-86-905844-2-0

CIP - Каталогизација у публикацији
Библиотека Матице српске, Нови Сад

347(048)

ОКРУГЛИ сто Србија и реформисање института одговорности (7 ; 2024 ; Београд)

Књига сажетака / Округли сто Србија и реформисање института одговорности 7, 1. новембар 2024, Београд ; [уредник Хајрија Мујовић]. - Београд : Институт друштвених наука, Центар за правна истраживања ; Нови Сад : Адвокатска комора Војводине, 2024 (Нови Сад : Offset print). - 45, 42 str. ; 17 cm. - (Едиција Књиге сажетака / Институт друштвених наука, Центар за правна истраживања, Београд)

Приштампан језички истоветан текст штампан лат. - Тираж 40.

ISBN 978-86-905844-2-0 (ИДНЦПИ)

а) Грађанско право - Апстракти

COBISS.SR-ID 154903049